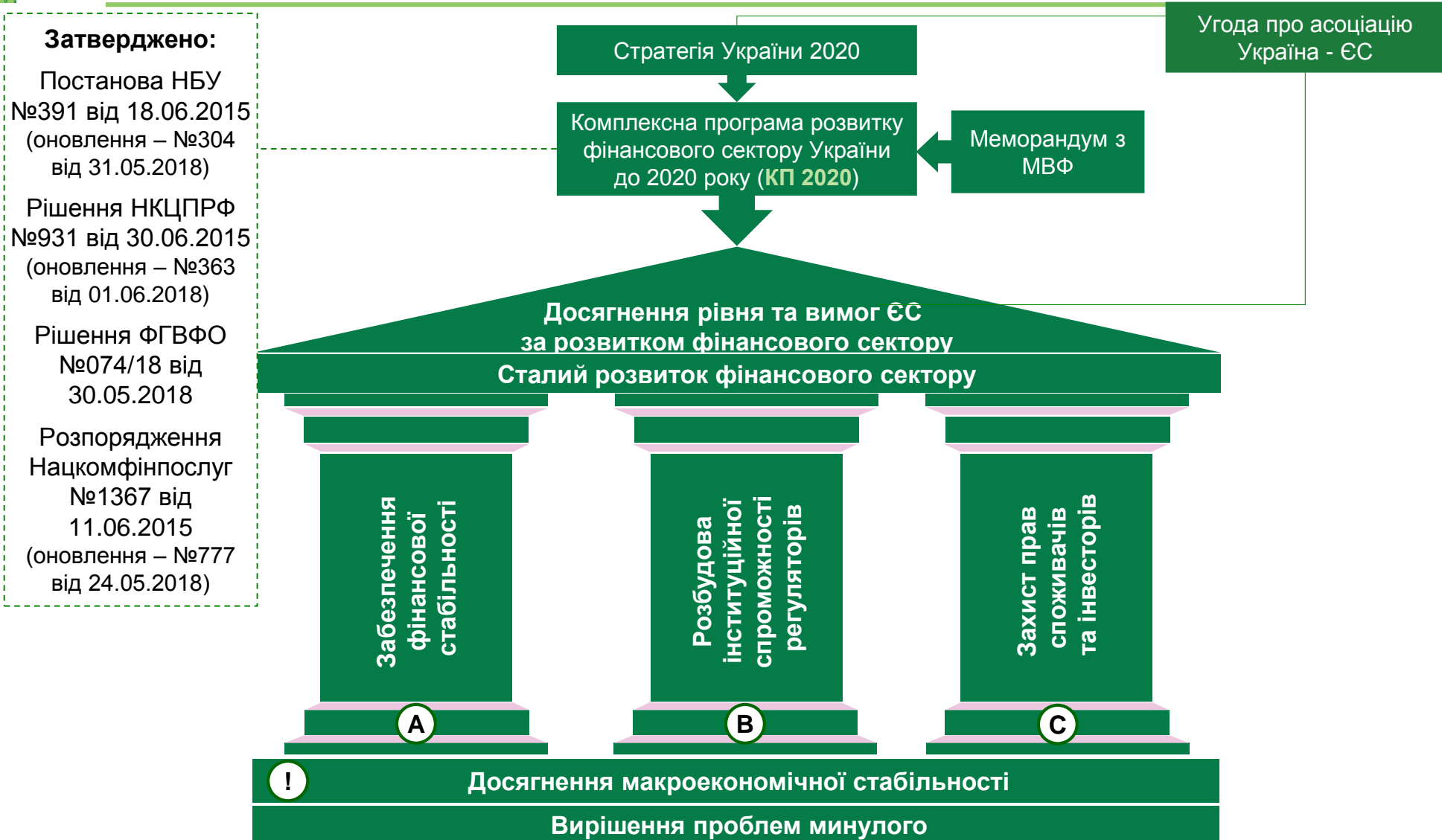

**Звіт про виконання Комплексної
програми розвитку фінансового
сектору України до 2020 року
за 2018 рік**

Київ, лютий 2019 р.

Комплексна програма розвитку фінансового сектору до 2020 року забезпечує взаємодію учасників фінансового сектору

КП 2020 є стратегічним документом розвитку, периметр якої охоплює весь фінансовий ринок, об'єднує та синхронізує дії регуляторів та учасників ринку

Цільова команда з упровадження реформ фінансового сектору України (ЦКР) з 2015 року виконує координаційну роль та здійснює щомісячний моніторинг стану реалізації проектів КП 2020

10

інституцій-
стейкхолдерів

25

постійних
членів ЦКР

65

експертів
залучено

34

засідання

91

питання
розглянуто

8

експертних
висновків на
ПЗУ

Об'єднує всіх стейкхолдерів реформи фінансового сектору: регулятори, асоціації, профільні експерти, IFIs, банківський комітет Верховної ради

Забезпечує підтримку ринку та громадського суспільства

Допомагає вирішенню складних питань та пошуку оптимальних рішень

Здійснює всебічний розгляд пріоритетних проектів: різносторонні бачення та експертні думки

Координує рішення регуляторів та забезпечує імплементацію прийнятих рішень

Визначає пріоритети та оцінює ефективність реалізації проектів реформи фінансового сектору

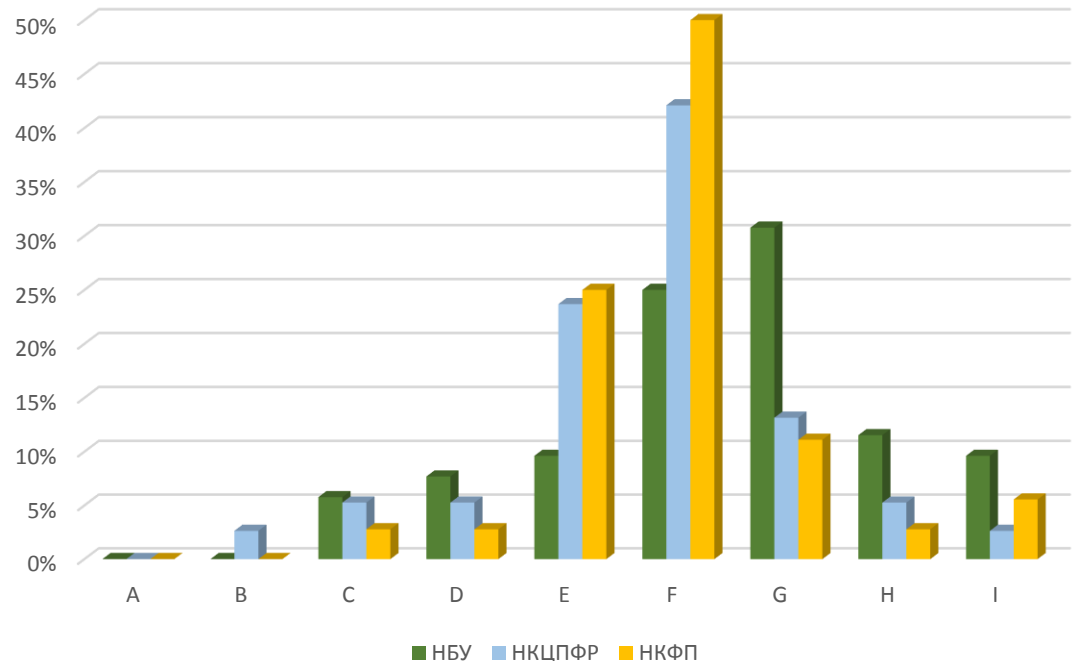
Учасники ЦКР: НБУ, Комітет з питань банків та банківської діяльності ВРУ, НКЦПФР, ФГВФО, НКФП, Секретаріат КМУ, Міністерство фінансів, Адміністрація Президента, НАБУ, громадські організації, профільні експерти

70% дій Комплексної програми 2020 виконано або планується повністю виконати до кінця 2019 року

Статус виконання КП 2020 станом на 31.12.2018

Статус реалізації проектів КП 2020

A,B,C,D – початкові стадії реалізації проектів (ініціація, аналіз міжнародного досвіду, створення та обговорення концепції);
E,F,G – активна фаза (розробка, прийняття, імплементація НПА)
H,I – завершальні стадії проектів (аналіз очікуваних ефектів, функціонування у новому законодавчому полі)

- Спостерігається позитивна динаміка реалізації проектів КП 2020 у 2018 році:
 - Кількість завершених проектів складає **29%**
 - Кількість проектів, які планується завершити до кінця 2019 р. становить **41%**
- Близько **16%** проектів вірогідно перейде до КП 2025 (переважно ті проекти, завершення яких з самого початку передбачалась у 2019+)

Виконання основних КПЕ Комплексної програми розвитку фінансового сектору до 2020 року

1/2

	01.01.2015	01.01.2019	2020
Споживча інфляція (ІСЦ, у річному вимірі, %)	24,9%	9,8% ↓	5% ± 1 п. п.
Міжнародні резерви (млрд. дол. США)	7,5	20,1 ↑	Відповідно до положень економічної програми в рамках угоди з МВФ
Рівень готівки в економіці (M0/ВВП)	17,8%	10,3% ↓	≤9,5%
Індекс концентрації в банківському секторі (індекс ННІ)	564,41	982,21 ↑	≥800
Рівень безготівк. розрахунків ¹	25,0%	44,3% ↑	55%
Кількість POS-терміналів на 1 млн. осіб ²	4,7	6,7 ↑	11,0
Рівень доларизації кредитів і депозитів ³	46,1%	41,2% ↓	≤40%

¹ Частка безготівкових операцій у загальному обсязі операцій із використанням платіжних карток; ² Співвідношення POS-терміналів до чисельності населення (тис. шт./млн осіб); ³ За банківськими депозитами (кредитами) резидентів (крім інших банків та НБУ).

Виконання основних КПЕ Комплексної програми розвитку фінансового сектору до 2020 року

2/2

	01.01.2015	01.01.2019	2020
Рівень номінальних ставок за новими кредитами у нац. валюті ¹	17,6%	18,9% ↑	≤12%
Співвідношення кредитів до депозитів (валові кредити)	156%	114,6% ↓	≤110%
Рівень проникнення страхування ²	1,4%	1% →	0,75%
Частка прийнятих активів у загальних активах страховиків, усього ³	47% ⁴	65,5% ↑	Не нижче 60%
Активи другого рівня пенсійної системи ⁴	0%	0% →	Не нижче 2%
Активи публічних ІСІ ⁵	0,1%	0,01% →	Не нижче 10%

Відставання показників розвитку накопичувальної пенсійної системи та ринку спільного інвестування пов'язане з затримкою у прийнятті законодавчих актів

¹ Середньозважені ставки за новими кредитами резидентам (крім інших депозитних корпорацій) в річному обчисленні, %; ² Частка страхових платежів без вхідного перестраховання/ ВВП; ³ Частка прийнятих активів у загальних активах страховиків; ⁴ Дані станом на 01.10.2018 р.; ⁵ Дані станом на 31.12.2015р.; ⁶ Відношення активів до ФЗП учасників другого рівня пенсійної системи; ⁷ Співвідношення активів публічних ІСІ до ВВП.

Зрушення у законодавчому процесі реалізації реформи фінансового сектору у 2018 році

Регулювання фінансового сектору

8060 від 26.02.2018
кодекс банкрутства
Прийнято, передано на підпис Президенту

0179 від 23.03.2018
впровадження вимог FATCA та приєднання до CRS *Зареєстровано, розгляд відкладено*

8124 від 15.03.18
Про стимул. інвестиційної діяльності
Зареєстровано

2413а від 20.07.15
консолідація регулювання ринку фін. послуг
Схвалено комітетом до II чит.

9417 від 19.12.2018
запобігання відмиванню доходів
Зареєстровано

8055 від 22.02.2018
фінансовий омбудсмен
Зареєстровано

Банківський сектор

2277-VIII (7114-д)
кредитний реєстр НБУ
Підписано, діє з 04.05.18

2473-VIII (8152)
про валюту
Підписано, вступає в дію 07.02.19

2478-VIII (6027-д)
відновлення кредитування
Підписано, вступає в дію 04.02.19

2491-VIII (8331-д)
удосконалення функц. фін. сектору
Підписано, діє з 10.11.18

9067 від 07.09.2018
вдосконалення банк. нагляду
Зареєстровано та схвалено комітетом

Ринки капіталу

2418-VIII (6141)
залучення іноземних інвестицій
Підписано, діє з 24.11.18

9034 від 03.09.2018
розвиток фін. інструментів банків
Зареєстровано та схвалено комітетом

6303-д від 04.07.18
захист інвесторів на ринках капіталу
Зареєстровано та схвалено комітетом

9035 від 03.09.2018
залучення інвестицій та нові фінансові інструменти
Зареєстровано та схвалено комітетом

8007 від 06.02.18
про рейтингування
Зареєстровано та схвалено комітетом

9375 від 06.12.18
розвиток ринків капіталу
Зареєстровано

Небанківський сектор

2628 від 23.11.2018
Зміни до ПКУ (у т.ч. віднесення НПФ до реєстру неприбуткових установ)
Прийнято, діє з 01.01.19

8415 від 25.05.18
державне регулювання ринків фін. послуг
Зареєстровано та схвалено комітетом

9078 від 13.09.18
кредитні спілки
Зареєстровано та схвалено комітетом

9224 від 19.10.2018
Зміни до НПЗ (III рівень)
Зареєстровано

9132 від 28.09.2018
держ.нагляд у сфері техногенної безпеки
Зареєстровано

Верховна Рада прийняла 7 Законів з реформування фінансового сектору, які спрямовані на вдосконалення механізмів корпоративного управління в державних банках, посилення захисту прав кредиторів, підвищення ефективності процедур банкрутства, залучення інвестицій, що сприятиме зменшенню ризиків у банківській системі, відновленню кредитування, здешевленню кредитних ресурсів та полегшенню ведення бізнесу в Україні

У 2018 році відбулись значні зміни у регулюванні фінансового сектору в цілому

У рамках пріоритетних проектів за 2018 рік були досягнуті наступні результати у реформуванні банківського сектору

A.4* Перехід до нормативів на основі Basel III	A.6, B5 Аналіз бізнес-моделей банків у рамках SREP	A.6, B.5 Нові стандарти управління ризиками в банках	A.7 Перехід банків на МСФЗ 9	A.7, B.12 Відкрито 26 сетів даних у форматі XML, JSON на сайті НБУ
A.9 Запущено проект делегованої моделі ГО в регіонах	A.9/1 Впроваджено в промислову експлуатацію СЕП-3	A.9/2 Суттєвий розвиток НПС ПРОСТІР	A.10 Змінено процес ліцензування банків	A.10 Створено Школу незалежних директорів
A.10/1 Забезпечено прозорість формування наглядових рад держ. банків	A.17 Запущено Кредитний реєстр НБУ	B.4 Стратегія НБУ 	B.4 «Customer Service» для звернень фін. установ	B.7/2 Проведено ребрендинг НБУ
B.13/2 Запроваджено BANK ID	B.13 Врегульовано питання безпеки інформації та кіберзахисту банків	B.13/1 Створено умови для переходу банків до Paperless	C.4 Концепція та дорожня карта розбудови функції в НБУ	C.4 Розроблено проекти НПА захисту прав споживачів

У рамках пріоритетних проектів за 2018 рік були досягнуті наступні результати у реформуванні небанківського сектору

A.6* Удосконалення процедур реєстрації та звітності	A.6 Ризик орієнтований підхід інспектування	A.6/1 Удосконалення нагляду за НФГ	A.6/1 Удосконалення вимог до лістингу, проведення аудиту на фондовому ринку	A.10 Концепція корп. управління в учасниках ринку капіталу
A.10 Удосконалено нормативи проф. діяльності на фондовому ринку та управління ризиками	A.10 Порядок публіч. пропозиції ЦП, діяльність з інф. послуг на фондовому ринку	A.14 Розроблено ПЗУ про недерж. пенс. забезпечення (нова редакція)	A.18 Запроваджено накопичення додатк. коштів у МТСБУ**	A.18 Механізм часткових виплат МТСБУ
A.18 Зміни формування страхових резервів non-life	A.18 Підвищено вимоги до платоспроможності страховика	A.19 Концепція реформи інфраструктури ринків капіталу	A.19 Інститут номінального утримувача	A.19 Оновлення вимог до депозитарної діяльності
B.4 Концепція операційної моделі НКЦПФР, секторальна модель комітетів	B.4/2 Біла книга «Нове регулювання НФУ»	B.4/2 Проект дорожньої карти передачі функцій НКФП	B.8 Концепція трансформації системи правозастосування НКЦПФР	B.10 Взаємодія НКФП, МВС, Нацполіції щодо полісів ОСЦВВНТЗ
B.13 Доступність електронних сервісів	B.13 Вимоги до програмних продуктів на фондовому ринку	B.13 Система електронної взаємодії з органами виконавчої влади	C.2 Підвищено стандарти розкриття інформації на ринку ЦП	C.4 Розроблено ПЗУ про систему гарантування страх. виплат life

*- номер проектів КП 2020

**-запроваджено накопичення страховиками для виплат відшкодувань за страховиків, які втратили членство в МТСБУ до визнання їх банкрутами

Пріоритетні проекти КП 2020 та законопроекти реформ, на яких буде сфокусовано зусилля регуляторів фін. сектору у 2019 році

1/5

Блок А. Забезпечення стабільності та динамічного розвитку фінансового сектору

	Законопроект	Етап	Лідер	Ефект від прийняття
A.2 Валютна лібералізація	Закон прийнято	імплементация	НБУ	Подальше виконання плану з валютної лібералізації в рамках Закону «Про валюту і валютні операції». Спрощення процедур валютного нагляду
A.6 Небанківські фін. установи	8415 держ. регулювання ринків фінансових послуг	1 чит.*	НКФП	Відповідність стандартам ЄС у частині захисту прав споживачів, ліцензування, нагляду та контролю, відновлення платоспроможності НФУ, застосування заходів впливу, виведення з ринку НФУ
	6569 кредити під заставу (ломбарди)	1 чит.		Врегулювання економічних, правових та організаційних засад створення ломбардів та провадження ними діяльності, підвищення рівня законодавчого захисту прав клієнтів ломбардів
A.7/1 Протидія зменшенню податкової бази	BEPS + разове декларування	розробка	МінФін, НБУ	Підвищення ефективності податкового регулювання, впровадження Плану дій BEPS за Програмою розширеного співробітництва в рамках ОЕСР, стримування непродуктивного відпливу капіталу з України
A.8 Протидія легалізації доходів	9417 запобігання відмиванню доходів	1 чит.	МінФін, НБУ	Імплементация Директиви 2015/849/ЄС та Регламенту 2015/847/ЄС, запровадження Міжнародних стандартів з протидії відмиванню доходів, виконання рекомендацій FATF, MBF, MONEYVAL
A.9 Безготівкова економіка	7270 платіжні системи та переказ коштів в Україні	1 чит.	НБУ, ЄМА	Часткова імплементация Директиви 2015/2366/ЄС (PSD 2), 2009/110/ЄС (E-Money), вдосконалення регулювання та нагляду за постачальниками послуг з переказу, повноваження НБУ з захисту прав користувачів послуг з переказу, надання інформації через API
	про платіжні послуги (PSD 2)	розробка	НБУ	Імплементация Директиви 2015/2366/ЄС (PSD 2), вдосконалення регулювання ринку платіжних послуг відповідно до стандартів ЄС
A.10/1 Корп. управління в держ. банках	Закон прийнято	імплементация	МінФін, НБУ	Створення незалежних наглядових рад державних банків відповідно до кращих практик корпоративного управління (відповідно до ЗУ №2491).

*-готується/очікує на розгляд у I читанні

Пріоритетні проекти КП 2020 та законопроекти реформ, на яких буде сфокусовано зусилля регуляторів фін. сектору у 2019 році

2/5

Блок А. Забезпечення стабільності та динамічного розвитку фінансового сектору

	Законопроект	Етап	Лідер	Ефект від прийняття
A.10 Корпоративне управління	врегулювання банк. діяльності	розробка	НБУ	Виконання положень Меморандуму з МВФ, вдосконалення вимог щодо системи корпоративного управління в банках, уточнення вимог до членів ради та правління, створення комітетів та доповнення функцій ради банку
	розширення диспозитивності корп. управління	розробка	НКЦПФР	Забезпечення імплементації Директиви 2007/36/ЄС про використання певних прав акціонерів у лістингових компаніях та Директиви 2017/1132/ЄС щодо певних аспектів законодавства про компанії з метою удосконалення питань корпоративного управління, зокрема процедур злиття та приєднання акціонерних товариств.
A.11 Відновлення кредитування A.12	діяльність з управління заборгованістю	розробка	EBRD	Створення правового поля для розвитку ринку вторинних кредитів, визначення засад діяльності з управління заборгованістю за грошовими зобов'язаннями, механізмів роботи з правами вимоги, викупом проблемних активів
	сек'юритизація активів	розробка	EBRD, НКЦПФР	Створення передумов для впровадження механізму сек'юритизації фінансових та інших активів, а також вдосконалення механізму сек'юритизації іпотечних активів
A.13 Розвиток фін. інструментів	9035 залучення інвестицій та розвиток нових фін. інструментів	I чит.	НКЦПФР	Виконання положень Меморандуму з МВФ. Забезпечення імплементації MIFID II, MIFIR, EMIR, CSDR з метою виконання Угоди про асоціацію з ЄС. Упровадження нових та розвиток наявних фін. інструментів та приведення проф. діяльності у відповідність до вимог актів ЄС з метою забезпечення захисту прав інвесторів (клієнтів)
A.14 Пенсійна система A.14/1	II рівень пенсійної системи	реєстрація	НКЦПФР	Визначення правових, економічних та організаційних засад запровадження II рівня системи накопичувального пенсійного забезпечення, запуск якої в поєднанні з I рівнем солідарної пенсійної системи забезпечить соціальні гарантії та фінансову стабільність пенсійної системи України.
	9224 недержавне пенс. забезпечення (нова ред.)	I чит.	НКФП	Визначення умов доступу до діяльності у сфері НПЗ; визначення вимог та встановлення відповідальності членів ради НПФ; розширення обов'язків адміністратора НПФ, управляючого активами та зберігача НПФ
A.15 Інфраструктура фін. рику	6395 про фінансовий лізинг	I чит.	НКФП	Відповідність стандартам ЄС у частині захисту прав споживачів, ліцензування, нагляду та контролю, відновлення платоспроможності НФУ, застосування заходів впливу, виведення з ринку НФУ
	9078 діяльність кредитних спілок	I чит.		Забезпечення єдиного розуміння підходів до принципів діяльності кредитної спілки, удосконалення і розширення напрямів її господарської діяльності, забезпечення прозорості та стабільності ринку взаємного кредитування
	розрахунковий центр	розробка	НБУ	Визначення правових засад подальшої діяльності РЦ, скасування монополії РЦ на поставку ЦП-проти-оплати, функціонування РЦ без банківської ліцензії

Пріоритетні проекти КП 2020 та законопроекти реформ, на яких буде сфокусовано зусилля регуляторів фін. сектору у 2019 році

3/5

Блок А. Забезпечення стабільності та динамічного розвитку фінансового сектору

	Законопроект	Етап	Лідер	Ефект від прийняття
A.16 Розвиток FINTeCH	не передбачено		НБУ	Створення комунікаційного майданчика на базі НБУ з метою розуміння ринку інновацій у фінансовій системі. Розробка концепції Sandbox.
	1797-1 про страхування	II чит.*	НКФП	Гармонізація з положеннями Директиви 2009/138/ЄС, посилення нагляду за діяльністю на страховому ринку, запровадження механізмів виведення з ринку проблемних фінансових установ
	6355-1 с/г страхування	I чит.	НКФП	Забезпечення сільськогосподарських товаровиробників якісним страховим захистом, запровадження державного планування та регулярного фінансування програм субсидованого агрострахування в Україні
A.18 Розвиток ринку страхування	обов'язкове страх. відповідальності автовласників	розробка	НКФП	Імплементация Директиви 2009/103/ЄС щодо підвищення рівня захисту потерпілих у ДТП шляхом збільшення страхових сум, врегулювання страх. випадків, державний нагляд за МТСБУ
	про реалізацію страх. послуг	розробка	НКФП	Імплементация положень Директиви 2016/97/ЄС про реалізацію страхових продуктів з метою визначення порядку регулювання посередницької діяльності
	система гарант. виплат за договорами страх. життя	розробка	НКФП	Правові, фінансові та організаційні засади функціонування системи гарантування виплат за договорами страхування життя
	держ.нагляд за техногенною та пожеж. безпекою	розробка	МНС, НКФП	Розроблення системи добровільного страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду внаслідок небезпечної події
A.19 Інфраструктура ринку капіталів	про депозитарну систему (нова редакція)	розробка	EBRD, НКЦПФР	Забезпечення імплементации EMIR, CSDR та MIFID II, MIFIR з метою забезпечення розвитку депозитарної, розрахункової та клірингової інфраструктури ринків капіталу
A.20 Рейтингові агенства	8007 про рейтингування	I чит.	НКЦПФР	Забезпечення імплементации Регламенту ЄС №1060/2009 щодо кредитних рейтингових агентств з метою виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Забезпечення прозорості та надійності діяльності рейтингових агентств з метою забезпечення мінімізації ризиків на фінансових ринках та захисту прав інвесторів

*-готується/очікує на розгляд у II читанні

Пріоритетні проекти КП 2020 та законопроекти реформ, на яких буде сфокусовано зусилля регуляторів фін. сектору у 2019 році

4/5

Блок В. Розбудова інституційної спроможності регуляторів фін. сектору та ФГВФО

Законопроект

Етап

Лідер

Ефект від прийняття

**В.1-
В.4** Незалежність регуляторів

6303-д захист інвесторів на ринках капіталу

I чит.

НКЦПФР

Виконання положень Меморандуму з МВФ, підвищення інституційної та фінансової незалежності НКЦПФР з метою забезпечення приведення держ. регулювання та нагляду за діяльністю на ринках капіталу у відповідності до міжнародних стандартів. Виконання умов для підписання Меморандуму IOSCO

В.4/2 Перерозподіл функцій регуляторів

2413a SPLIT

II чит.

НБУ,
НКЦПФР

Виконання положень Меморандуму з МВФ, модель регулювання фінансового ринку відповідно до кращих міжнародних практик, скорочення органів нагляду, очищення ринку від недобросовісних гравців

В.8 Зловживання у фін.секторі

підвищення відповідальності учасників фонд.ринку

розробка НКЦПФР

Розробка проекту Закону України щодо протидії зловживанням на фондовому ринку дозволить підвищити відповідальність учасників фондового ринку та захист прав інвесторів (клієнтів)

В.9 Робота з пробл. активами

імплементация BRRD

розробка

НБУ,
ФГВФО

Імплементация Директив 2014/59/ЕС (BRRD) та 2001/24/ЕС, впровадження покращеного механізму врегулювання неплатоспроможності банків, посилення повноважень НБУ та ФГВФО, покращення їх взаємодії

В.12 Впровадження єдиних стандартів звітності

не передбачено

НБУ,
НКЦПФР,
НКФП

Здійснення заходів по виконанню Меморандуму щодо впровадження системи подання фінансової звітності в єдиному електронному форматі XBRL.

Пріоритетні проекти КП 2020 та законопроекти реформ, на яких буде сфокусовано зусилля регуляторів фін. сектору у 2019 році

5/5

Блок С. Захист прав споживачів фінансових послуг та інвесторів

Законопроект

Етап

Лідер

Ефект від прийняття

С.1 Фінансова грамотність

не передбачено

НБУ

Оприлюднення Національної стратегії з підвищення фінансової грамотності населення. Початок роботи по створенню сучасного музею грошей та освітнього центру в НБУ.

С.3 Права інвесторів

9035 залучення інвестицій та розвиток нових фін. інструментів

I чит. НКЦПФР

Законопроект 9035 (в частині запровадження нового механізму захисту прав власників облігацій, у тому числі шляхом правового врегулювання відносин між емітентом та інвестором) та впровадження його шляхом прийняття НПА НКЦПФР
Забезпечення подальшого виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію з ЄС шляхом імплементації актів ЄС, зокрема MIFID II, MIFIR, CSDR IV, в частині приведення діяльності проф. учасників ринків капіталу у відповідності до вимог європейського законодавства з метою підвищення їх надійності та захисту прав споживачів фінансових послуг та інвесторів.

С.4 Захист прав споживачів

2456д захист прав споживачів фін. послуг

II чит. НБУ, USAID

Імплементація Директиви 2002/65/ЄС, встановлення повноважень держ. органів щодо захисту прав споживачів фін. послуг, посилення довіри до банківської системи, сприяння поширенню новітніх технологій